

Joc patològic, oci, plaer o un problema social emergent?

Espanya és el país de la Unió Europea i un dels primers del món que més diners gasta per habitant en joc. En l'actualitat podem afirmar que el joc patològic és un greu problema social que afecta a milers de persones al nostre país.

Sigfredo A. Cabral Rivera

Metge de Família

CAP Roger de Flor - EAP Dreta
de l'Eixample

@caprogerflor

El joc ha estat una activitat d'entreteniment i d'oci des de l'antiguitat. De fet, existeixen evidències que confirmen que l'home prehistòric ja jugava. Diversos estudis antropològics descriuen instruments i objectes que podrien haver-se utilitzat en jocs i apostes, encara que sovint, s'associaven més a la màgia que a la diversió.

Al nostre país, des de la seva legalització el febrer de 1977,

el joc d'aposta ha presentat una expansió important, de tal manera que es considera que és un dels sectors de negoci de major creixement en els últims anys. No obstant això, el joc és una activitat que pot ser considerada des d'una doble perspectiva: d'una banda, com a entreteniment i d'altra, com a problema de conseqüències de major o menor intensitat, encara que sempre amb un impacte significatiu a la vida de l'individu.

Existeix una conducta de joc sense risc?

La conducta de joc sense risc, també coneguda com a joc social o responsable, no provoca cap mal, no interfereix en les obligacions personals, familiars, laborals, acadèmiques ni vocacionals, no genera problemes econòmics, ja que l'individu només inverteix els diners que es pot permetre i si en algun moment s'experi-

menta el desig de recuperar la quantitat que s'ha invertit, aquest desig és breu, fugaç i no causa cap preocupació.

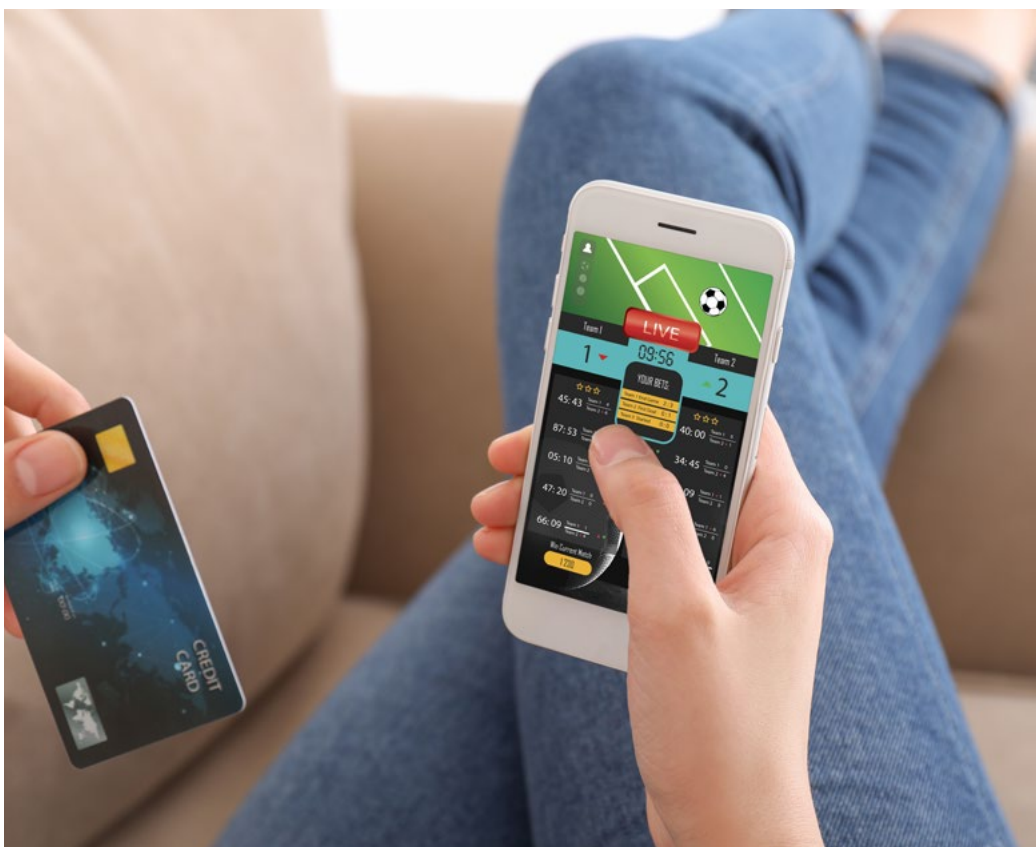
No obstant això, per a un percentatge de persones, que a Europa se situa entre el 0,3% i el 3,1%, aquesta conducta pot convertir-se en un trastorn addictiu de greus conseqüències.

Com s'identifica el joc patològic?

Juego patológico	
312.31 (F63.0)	
A. Juego patológico problemático persistente y recurrente, que provoca un deterioro o malestar clínicamente significativo y se manifiesta porque el individuo presenta cuatro (o más) de los siguientes criterios durante un periodo de 12 meses:	
1.	Necesidad de apostar cantidades de dinero cada vez mayores para conseguir la excitación deseada.
2.	Está nervioso o irritado cuando intenta reducir o abandonar el juego.
3.	Ha hecho esfuerzos repetidos para controlar, reducir o abandonar el juego, siempre sin éxito.
4.	A menudo tiene la mente ocupada en las apuestas (p. ej., reviviendo continuamente con la imaginación experiencias de apuestas pasadas, condicionando o planificando su próxima apuesta, pensando en formas de conseguir dinero para apostar).
5.	A menudo apuesta cuando siente desasosiego (p. ej., desempleo, culpabilidad, ansiedad, depresión).
6.	Después de perder dinero en las apuestas, suele volver otro día para intentar ganar ("recuperar" las pérdidas).
7.	Miente para ocultar su grado de implicación en el juego.
8.	Ha puesto en peligro o ha perdido una relación importante, un empleo o una carrera académica o profesional a causa del juego.
9.	Cuenta con los demás para que le den dinero para aliviar su situación financiera desesperada provocada por el juego.

El Manual Diagnòstic i Estadística dels Trastorns Mentals de l'Associació Americana de Psiquiatria (DSM-5, APA, 2013) estableix una sèrie de símptomes o criteris, que poden indicar la presència d'un comportament problemàtic o patològic. *[Detallats en la imatge adjunta].*

Depenent de la quantitat de símptomes que presenti un individu ["símptomes" o "criteris", els termes s'usen indistintament al manual], el trastorn es considera lleu (4-5 símptomes), moderat (6-7 símptomes) o greu (8-9 símptomes). Els subjectes que no aconsegueixen el llindar de quatre símptomes, però que presenten almenys 1 (és a dir, entre 1 i 3) conformen un grup d'alt risc, anomenat jugadors problemàtics.

Quines repercussions pot tenir sobre la persona?

A més d'aquests criteris, s'ha assenyalat que la implicació progressiva del jugador patològic en les conductes relacionades amb el joc amb una major dedicació de temps, ja sigui en el propi joc o per aconseguir diners per a aquest o per a pagar els deutes, provoca l'eliminació d'altres àrees d'interessos i activitats que fins llavors eren considerades importants per a l'individu. Igual que en altres conductes addictives, el jugador patològic persisteix en el seu com-

portament malgrat les conseqüències negatives i els conflictes que aquest provoca en l'àmbit personal, familiar, laboral i social de l'individu, que en general es troben profundament afectats.

Quan el jugador guanya, es reforcen les seves creences sobre la possibilitat de continuar guanyant. Quan perd, sobretot les primeres apostes, el jugador ha après que a vegades es perd però tendeix a pensar que "la ratxa" canviarà.

Com pot ajudar-me el meu metge o metgessa?

El joc suposa una alteració substancial de l'adaptació familiar, laboral, econòmica i social de la persona. Així mateix, la relació entre joc patològic i altres trastorns psicopatològics és molt estreta. Tot això fa imprescindible, des de la perspectiva d'una avaluació integral, l'anàlisi conjunta de tots aquests àmbits, sense limitar-se exclusivament a les conductes de joc.

A Catalunya existeixen unitats específiques per al diagnòstic, tractament i seguiment del joc patològic, contactant amb el teu metge o metgessa de capçalera pots iniciar un procés d'identificació del problema, indicant els passos a seguir per aconseguir vinculació i millora.

